

YMPÄRISTÖVALIOKUNNAN LAUSUNTO 35/2005 vp

**Hallituksen esitys laeiksi terveydensuojelulain,
toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi an-
netun lain ja kemikaalilain muuttamisesta**

Sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 25 päivänä lokakuuta 2005 lähettäessään hallituksen esityksen laeiksi terveydensuojelulain, toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain ja kemikaalilain muuttamisesta (HE 179/2005 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi sosiaali- ja terveysvaliokuntaan samalla määrännyt, että ympäristövaliokunnan on annettava asiasta lausunto sosiaali- ja terveysvaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ylitarkastaja Jari Keinänen, sosiaali- ja terveysministeriö
- sosiaali- ja terveystoimen päällikkö Tuula Taskula, Suomen Kuntaliitto
- puheenjohtaja Leena Panula, Ympäristö- ja terveystoimen tekniset ry.

Lisäksi valiokunta on saanut ympäristöministeriön kirjallisen lausunnon.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi terveydensuojelulakia, toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annettua lakia ja kemikaalilakia. Lakeihin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen tulee laatia kunnallista ympäristöterveydenhuollon valvontaa ohjaava ympäristöterveydenhuollon valtakunnallinen valvontaohjelma. Kunnan tulee laatia omaa toimintaansa ohjaava ympäristöterveydenhuollon lakien mukaista valvontaa koskeva valvontasuunnitelma, jossa valtakunnallinen valvontaohjelma otetaan huomioon.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi myös säännöksiä, jotka koskevat valvonnasta perittäviä maksuja. Kunnan on ehdotuksen mukaan pe-

rittävä toiminnanharjoittajalta maksu hyväksymänsä valvontasuunnitelman mukaisista, valvontaviranomaisen suorittamista säännöllisistä tarkastuksista ja näytteenotoista. Muutosten tavoitteena on tehostaa kuntien tekemää ympäristöterveydenhuollon lainsäädännön edellyttämää valvontaa sekä lisätä valvonnasta perittäviä maksuja kunnan ympäristöterveydenhuollon voimavarojen turvaamiseksi.

Terveydensuojelulakiin ehdotetaan lisättäväksi talousvettä toimittavan laitoksen, uimahallin, kylpylän tai vastaavan laitoksen veden laadusta vastaavien henkilöiden pätevyysvaatimuksia ja pätevyyden osoittamista koskeva säännös. Lisäksi terveydensuojelulakiin ehdotetaan lisättäväksi Sosiaali- ja terveydenhuollon tuoteval-

vontakeskuksen toimivaltaa tarkentavia säännöksiä koskien erityistilanteisiin varautumista sekä ilmoitus- ja tiedonantomenettelyä.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan keväällä 2006.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta on tarkastellut esitystä lähinnä kemikaalilain muuttamista tarkoittavilta osin. Esityksen tavoitteena on muun ohella lisätä kemikaalilain edellyttämän kunnallisen valvonnan suunnitelmallisuutta, tehokkuutta ja laatua velvoittamalla kunnat laatimaan valvontasuunnitelmia valvonnan toimeenpanemiseksi. Kunnan on ehdotuksen mukaan perittävä valvontasuunnitelman mukaisista tarkastuksista maksu. Maksu tulee periä myös valvontasuunnitelmaan sisältyvän tarkastuksen perusteella annettujen määräysten noudattamisen valvonnasta silloin, kun määräysten antaminen perustuu lain säännösten noudattamatta jättämiseen.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena ja puoltaa hallituksen esityksen hyväksymistä. Kuntien voimavarat niin kuntien ympäristönsuojelu- kuin ympäristöterveydenhuollon tehtävissä ovat viime vuosina vähentyneet, samalla kun lakisääteiset tehtävät ovat li-

sääntyneet. Erityisesti pienimpien kuntien mahdollisuudet tuottaa asiantuntevia ja riittävän kattavia valvontapalveluita ovat heikentyneet. Maksujen periminen mahdollistaa suunnitelmalliseen valvontaan panostamisen ja valvonnan tehostamisen sekä turvaa riittävät kemikaalilain valvonnan voimavarat.

Valiokunta katsoo, että valvontapalveluiden maksullisuuden ohella valvonnan tasoa on mahdollista nostaa kuntien välisen yhteistyön avulla. Kuntien tulisi myös pyrkiä yhteistyöhön riittävän asiantuntemuksen turvaamiseksi. Esimerkiksi maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesta aluearkkitehtijärjestelmästä on myönteisiä kokemuksia, joten yhteinen ympäristöterveysviranomainenkin voisi olla toimiva ratkaisu.

Lausunto

Lausuntonaan ympäristövaliokunta esittää sosiaali- ja terveysvaliokunnalle,

että sosiaali- ja terveysvaliokunta ottaa huomioon, mitä edellä on esitetty.

Helsingissä 15 päivänä marraskuuta 2005

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Pentti Tiusanen /vas
vpj. Heidi Hautala /vihr
Susanna Haapoja /kesk
Rakel Hiltunen /sd
Inkeri Kerola /kesk
Miapetra Kumpula-Natri /sd
Kari Kärkkäinen /kd

Jouko Laxell /kok
Heikki A. Ollila /kok
Eero Reijonen /kesk
Satu Taiveaho /sd
Unto Valpas /vas
Ahti Vielma /kok.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Ekroos.